

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การตอบสนองของคนในท้องถิ่นที่มีต่อตลาดจีน
ในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้เขียน

นางสาวพิทยา พุสย

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(ภูมิภาคศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดตลาดจีนขึ้นในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้กระแสสังคมโลกาภิวัตน์ 2) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบและการตอบสนองของรัฐและชุมชนท้องถิ่นที่มีต่อตลาดจีน 3) ศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของรัฐและคนในชุมชนท้องถิ่นต่อการขยายตัวทางการค้าของกลุ่มคนจีน

ผลการศึกษา พบว่า การเกิดขึ้นของตลาดจีนในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้กระแสสังคมโลกาภิวัตน์นั้น เกิดจากปัจจัยใน 4 ประการด้วยกัน คือ ประการที่ 1 การเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายหลังการสิ้นสุดของสงครามเย็น ประการที่ 2 จุดอ่อนทางด้านเศรษฐกิจของสังคมลาว คือ คนลาวไม่ค่อยให้ความสนใจในการทำธุรกิจการค้า แต่ให้ความสนใจในการทำเกษตรมากกว่า ส่งผลทำให้กลุ่มคนจีนมีโอกาสแทรกตัวเข้าสู่ตลาดการค้าลาวได้โดยง่าย ประการที่ 3 ความสำคัญของการร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง คือ พ่อค้าจีนได้อาศัยประโยชน์จากเส้นทาง R3E ในการเคลื่อนย้ายสินค้าและแรงงานไร้ฝีมือสู่เมืองห้วยทราย และ ประการที่ 4 การเจริญเติบโตของบรรษัทข้ามชาติในจีน ภายหลังจากที่จีนมีการดำเนินนโยบายสีทันสมัยและการเปิดประเทศ ส่งผลทำให้กลุ่มบรรษัทข้ามชาติหลังไหลเข้ามาลงทุนในจีนเป็น

จำนวนมาก เพราะเล็งเห็นถึง การมีฐานแรงงานราคาถูกและการมีตลาดการค้าที่ใหญ่ของจีน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บริษัทข้ามชาติเหล่านี้มีการผลิตสินค้าออกมาเป็นจำนวนมาก ตลอดจนแสวงหาตลาดใหม่ อย่างเช่น สปป.ลาว เพื่อกระจายสินค้าของตนเอง ในขณะที่เดียวกัน พบว่า การเข้ามาลงทุนของบริษัทข้ามชาติเป็นจำนวนมากในจีนนั้น ได้ส่งผลทำให้เกิดสภาวะของการคัดสรรแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานมีฝีมือจะมีโอกาสสูงมากในการเข้าทำงานในบริษัทข้ามชาติ ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ภายใต้สภาวะการแข่งขันในจีน ในขณะที่แรงงานไร้ฝีมือย่อมถูกบีบคั้น และขาดโอกาสภายใต้สภาวะดังกล่าว จึงส่งผลทำให้แรงงานไร้ฝีมือเหล่านี้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของตัวเองจากการเป็นแรงงานผู้การเป็นพ่อค้าในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สปป.ลาว

การศึกษาถึงการตอบสนองของรัฐและชุมชนที่มีต่อตลาดจีน สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ รัฐเห็นว่าตลาดจีนเป็นสิ่งที่เอื้อประโยชน์ให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่นมากกว่าที่จะเป็นการสร้างผลกระทบและความเสียหายให้แก่คนส่วนใหญ่ในชุมชนท้องถิ่น สืบเนื่องมาจากสินค้าที่กลุ่มพ่อค้าคนจีนนำมาขายในตลาดจีนนั้น เป็นสินค้าที่มีราคาถูกและถือเป็นสินค้าที่มีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับรายได้ของคนลาวในชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น จึงมีการจัดพื้นที่ทางการค้าให้แก่กลุ่มพ่อค้าคนจีนใช้เป็นพื้นที่ในการขายสินค้าและอยู่อาศัย มีการจัดระเบียบกลุ่มพ่อค้าคนจีนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองห้วยทราย โดยการให้กลุ่มพ่อค้าคนจีนเหล่านี้ทำใบอนุญาตชั่วคราว ตลอดจนให้ความดูแลกลุ่มพ่อค้าคนจีนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองห้วยทรายเพียงพลเมืองคนหนึ่งของคนลาว

ในส่วนของกลุ่มผู้บริโภค แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ 1. กลุ่มผู้บริโภคที่อยู่ในเขตเมืองห้วยทราย สามารถแบ่งออกได้อีก 2 กลุ่มย่อย กลุ่มที่มีรายได้สูง เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่ไม่นิยมซื้อสินค้าจากตลาดจีน เพราะเห็นว่า เป็นสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ และ กลุ่มที่มีรายได้น้อย นิยมซื้อสินค้าจีน เพราะสินค้าจีนมีราคาถูก สอดคล้องกับรายได้โดยคนกลุ่มนี้ไม่สนใจในเรื่องของคุณภาพสินค้า 2. กลุ่มผู้บริโภคที่อยู่ในชนบทหรือหมู่บ้านที่ห่างไกลจากตัวเมืองห้วยทราย นิยมซื้อสินค้าจีนมาใช้เช่นเดียวกัน เพราะสินค้าจีนมีราคาถูก

สำหรับกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าลาวนั้นถือเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดขึ้นของตลาดจีนมากที่สุด เพราะบรรดาพ่อค้าแม่ค้าลาวต่างขายสินค้าได้ในปริมาณที่ลดน้อยลง อันเป็นผลมาจากสินค้าจีนได้เข้ามาแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดจากพวกเขาไป ด้วยเหตุนี้พวกเขาจึงแก้ปัญหาโดยการเลิกอาชีพค้าขายสินค้าในตลาดลาว บางส่วนหันกลับไปสู่อาชีพเกษตรกรรมทำไร่ทำนา และบางส่วนผันตัวเองไปสู่การเป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

Thesis Title Community Responses to Chinese Market in Muang Houay Xai
Bokeo Province, Lao PDR

Author Ms.Pittaya Fhusai

Degree Master of Arts(Regional Studies)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Kosum Saichan Chairperson

Assoc. Prof. Seksin Sriwattananukulkit Member

ABSTRACT

The purposes of this research are:1) To study causes and factors related to the emergence of Chinese market in Houay Xai, Bokeo Province, Lao PDR. under globalization.
2) To study impacts and responses of government and local community on Chinese market.
3) To study guidelines of solving problem of government and people in local community under Chinese commercial extension. The findings are summarized as follows:

The emergence of Chinese market in Houay Xai, Bokeo Province, Lao PDR under social globalization brought about 4 factors: 1) Change of economic system in Lao PDR after Cold War's end 2) The economic weak point of Laotian society was Laotian people being hardly interested in business but in agriculture so Chinese merchants entered Laotian market easily 3) The importance of economic co-operation in GMS countries was Chinese merchants took advantage from R3E to transfer Chinese products and move unskilled labors to Muang Houay Xai 4) The growth of international companies in China after Four Modernizations Policy was the cause of international companies invested in China because of low cost labors and big commercial market of China. Therefore, these international companies produced lots of goods and looked for new market to distribute goods such as Lao PDR. At the same time,

the investment of international companies in China was the cause of select labor, especially skilled labors who will get lots of opportunities working in international companies. So, they can exist under competition condition in China. While unskilled labors were being oppressed and lost opportunity under that condition. Therefore, these unskilled labors have changed their role from being labours to merchants.

The study of government and community responses on Chinese market was herewith summarized: Laotian government believed that Chinese market was more beneficial for local people than disadvantages to most people in community. Because goods sold by Chinese merchants were very cheap and suitable for lower income Laotian in the community. Therefore, commercial area management for Chinese merchants was used for selling and living. There was arrangement of Chinese merchants living in Houay Xai through making temporary admission paper and looking after them as Laotian citizen.

The consumers group was divided into 2 groups: 1) Consumers living in Houay Xai area were high income group who did not consume goods from Chinese market because of inadequate quality and low income group who preferred Chinese goods because of cheap price being suitable for their income, this group does not care about quality. 2) Consumers living in up country far away from Houay Xai area preferred Chinese goods as well because of cheap price.

The Laotian merchants had much effect from Chinese market because they all sold goods few and few. Because of Chinese goods competed for market share from them. Therefore, they decided to stop being merchants in Laotian market. Some of them turned to be farmer and laborers in factory.